

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till
läroböcker och andra läromedel i de obligatoriska
skolformerna vid Almaskolan i Västerås kommun med
Stiftelsen Almaskolan som huvudman**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Almaskolan. Granskningen genomfördes under höstterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen sex utvecklingsområden som angetts i beslut den 16 januari 2026.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Almaskolan senast den 3 augusti 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Stiftelsen Almaskolan har inkommit med en sådan redovisning den 9 juni 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Stiftelsen Almaskolan har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.

Stiftelsen Almaskolan har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Stiftelsen Almaskolan har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Ge lärarna förutsättningar att samarbeta kring valen av ändamålsenliga läroböcker eller andra läromedel utifrån didaktiska överväganden och elevernas behov.

Stiftelsen Almaskolan har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Stiftelsen Almaskolan har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Stiftelsen Almaskolan har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har påbörjat ett arbete med att säkerställa att lärarna använder läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang och progression i elevernas lärande. Skolan har som en första åtgärd antagit en policy för läromedel vilken innebär att det är obligatoriskt för lärarna att använda läromedel i undervisningen. Det framgår även av redovisningen att lärarna har fått förutsättningar i form av tid och resurser att välja ut och beställa läroböcker och andra läromedel i ämnen där läromedel saknas samt att rektorn planerar att genomföra fortbildningsinsatser kring läromedel under kommande läsår. Rektorn har följt upp arbetet och konstaterat att det numera förs kollegiala samtal i verksamheten om vilka läromedel som ska användas för att undervisningen

ska bli sammanhållen och bidra till en tydligare progression i elevernas lärande.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har påbörjat ett arbete för att eleverna i ökad omfattning ska ha möjlighet att använda läroböcker utanför undervisningstid. Skolan har tagit fram en läromedelspolicy och planerat för ytterligare inköp av läroböcker vilket gör att elever i högre grad än tidigare kommer att kunna använda läroböcker även utanför undervisningstid. Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn ännu inte har följt upp arbetet men att åtgärderna förväntas stödja elevernas inläring och därmed leda till en högre måluppfyllelse.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 3

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn styrt arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en

god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. Rektorn har under vårterminen bland annat genomfört kollegiala samtal i verksamheten utifrån Skolinspektionens beslut och skapat förutsättningar för lärarna att välja ut och köpa in läroböcker och andra läromedel. Rektorn har följt upp arbetet och konstaterat att utvärdering och val av läromedel nu sker på ett mer strukturerat sätt i hela verksamheten. Rektorn bedömer att detta kommer bidra till en mer sammanhållen undervisning samt underlätta övergången mellan stadierna. Vidare kommer även interaktionen mellan ämnen kunna bli bättre.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 4

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Ge lärarna förutsättningar att samarbeta kring valen av ändamålsenliga läroböcker eller andra läromedel utifrån didaktiska överväganden och elevernas behov.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn skapat förutsättningar för lärarna att samarbeta kring valen av ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel. Skolans läromedelspolicy innehåller ett årshjul där arbetet med att skapa samsyn kring valen av ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel är framskrivet. Det framgår vidare av redovisningen att arbetet sker återkommande i verksamheten utifrån styrda frågor. Rektorn har följt upp arbetet och konstaterat att lärarna nu diskuterar valen av läromedel på ett tydligare sätt och att det är ett större fokus på undervisningen kopplat till valen av läromedel.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 5

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har skapat förutsättningar för en ökad likvärdighet i användningen av läroböcker och andra läromedel inom skolenheten. Rektorn har organiserat för individuella såväl som gemensamma aktiviteter och uppföljningar som syftar till att skapa samsyn kring frågor rörande läroböcker och andra läromedel. Aktiviteter och uppföljningar är framskrivna i skolans läromedelspolicy och följer ett framtaget årshjul. Rektorn har följt upp arbetet och kan konstatera att diskussionen kring läromedel i kollegiet nu är levande och strukturerad på skolan.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 6

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har påbörjat ett arbete med att kontinuerligt utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel. Det framgår bland annat att utvärderingen kommer ske strukturerat utifrån frågor framskrivna i skolans läromedelspolicy. Utvärderingen kommer ske återkommande i enlighet med skolans årshjul och utgöra grund för eventuella åtgärder för att utveckla skolans arbete. Rektorn har följt upp arbetet och konstaterat att vårens utvärdering bland annat resulterat i att befintliga läromedel i vissa ämnen har ersatts av nya inför nästa läsår.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

På Skolinspektionens vägnar

X Roger Persson

Beslutsfattare
Signerat av: Roger Persson

X Ulrika Perry

Föredragande
Signerat av: Ulrika Perry

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.¹ Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande²:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.³

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.⁴ I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁵

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

¹ Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

² 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

³ 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

⁴ Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

⁵ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁶

⁶ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.